קאנטראלער דזשיימס סימפסאן דער קאנאדער ארבייטער פיהרער און אידען פריינט

פון מ. קרעמער.

צו רעדען ביי אונז אויף דער אידי־שער גאס, וועגען אן אמת'ן ארבייטער פיהרער און וועגען א אידען פריינט, איז זעהר שווער.

אז אן ארבייטער פיהרער, זאל חוץ דעם דאגמאטישען שולחן ערוך, אויך האַ־בען ערפאהרונג מיט די מאסען, לעבען מיט זיי צוזאמען און קעמפען מיט זיי צוזאמען פאר יאהרען איז ביי אונז א יקר המציאות.

ביי אונז ווערט יעדערער אן ארביי־טער פיהרער, און זיין פיהרערשאפט האלט אן פון אסתר תענית ביז פורים. ביי "זיי" איז דער ענין אביסעל אנדערש. איינער איז טאקי א שטיק צייט אן ארבייטער און ווען ער צייגט ארויס פעהיגקייטען, ווערט ער א פיהרער און די מאסע פאלגט איהם נאך.

נו, און צו שרייבען וועגען א גוי, אז ער איז א אידען פריינט?

א וואסערער גוי ווערט דען ניט באטיטעלט ביי אונז מיט דעם נאמען, ספעציעל אין עלעקשאן צייט. אלע גוים זענען ביי איינינגע פון אונזערע אידען אדער אנטיסעמיטען, אדער אויב א גוי עפענט נאר דאס מויל און זאגט, אז "די דזשו'ס אר נייס פיפעל. ענד הים בעסט פרענדס אר דזשו'ס" זענען שוין די אידען גרייט פאר איהם צוגעהן אין פייער און אין וואסער, און ער ווערט גלייך באטי־טעלט "אונזער בעסטער אידען פריינט". עס נעהמט אבער ניט לאנג אויסצוגעפינען דעם היפוך...

עס וועט מיר אבער זיכער ניט אנ־קומען שווער צו בעווייזען, אז צו דזשיימס סימפסאן, איז דער טיטול ארבייטער פיה־רער און אידען פריינט, זעהר גוט צוגע־פאסט. דער מאן האט דאס באוויזען מיט זיינע צעהנדליגער יאהרען פון אונערמיד־ליכער ארבייט און טעטיגקייט.

אט הערט : סימפסאן איז שוין פאר 26 יאהר צייט דער סעקרעטאר טרע־זשורער און מענעדזשער פון לייבאר טעמ־פעל.

פאר 26 יאהר צייט דער יעהרליכער דעלעגאט פון די טאראנטאר ארבייטער צום טריידס און לייבאר קאנגרעס.

14 יאהר דער וויס-פרעזידענט פון קאנאדער טרייד און לייבאר קאנגרעס.

פיעל מאל פארטראטען די קענעדער ארבייטער ביי די קאנווענשאנס פון דער אמעריקאן פעדעריישאן אף לייבאר.

געוועזען דער פארטרעטער פון די קע־נעדער ארבייטער אין גרייט בריטען און איהרע דאמיניאנס. אנגעפיהרט לעקציע טורס איבער אייראפא און אנדערע לענ־דער וועגען ארבייטער פראבלעמען.

ער איז געוועזען דער פארטרעטער פון דער קענעדער רעגירונג ביי דעם אינטער־נאציאנאלען לייבאר אפיס פון דער ליג אף נאציאנען פאר עטליכע יאהר צייט.

ער איז געוועזען דער פארטרעטער פון די טאראנטאר ארבייטער צו דער באארד אף עדיוקיישאן פון 1905 ביז 1910. ווען ער איז געוועזען דער טשערמאן פון דער באארד.

אין 1914 איז סימפסאן ערוועהלט געווארען פון די היגע ארבייטער אלס זייער קאנטראלער מיט איבער 20 טויזענט שטימען. וואס איז דאן געוועזען די גרעסטע צאהל פאר קאנטראלער שיפ.

איך געדענק ווי היינט, ווי אזוי מיר האבען איהם אויף די הענט אריינגעטרא־גען אין סיטי האל. און אין 1930 האט ער באקומען איבער 45 טויזענט שטימען אלס קאנטראלער.

סימפסאן איז איצט האנערערי סעק־רעטאר פון דער אנטאריאר לייבאר פארטי און אן עקזעקוטיוו מיטגליעדער פון דער טאראנטאר לייבאר פארטיי.

סימפסאן איז געוועזען דער איינציגער וועלכער האט דעם קאפ ניט פארלארען אין דער צייט פון דעם קאמוניסטישען טומעל. ער איז געשטאנען מיט דער גע־וועזענער קאמוניסטישער לייבאר פארטיי אזוי לאנג צוזאמען, ווי ער האט געדענקט אז די קאמוניסטען מיינען טאקי באמת די ארבייטער אינטערעסען אבער אזוי שנעל ווי ער האט דערזעהן זייער פאלש־קייט, האט ער זיי דעמאסקירט און ארונ־טערגעריסען, און האט מיט זיי מעהר ניט צו טאן. די קאמוניסטישע ל. פ. איז גלייך צופאלען.

ער איז ביז היינט צוטאג דער ליב־לינג פון די קאנאדער ארבייטער.

א ספעציעלען ווארימען ווינקעל, האט ער זיך געשאפען צווישען די אידישע אר־בייטער, וועמען ער דיענט טריי און ביי יעדער געלעגנהייט.

לעצטענס האט ער זיך אויפגעהערט צוצוהערען צו די "סודזשעסטשענס" פון זיינע אמאליגע גנאסישע פריינט, די פארביסענע אסימילאטארען, און איז מער גענויגט צום נאציאנאל סאציאליסטישען פליגעל, צום פועלי ציוניסטישען. ער פאר־שטעהט איצט פיעל בעסער די אידישע נאציאנאלע אספיראציעס און זייערע שטרעבונגען פאר נאציאנאלער און סא־ציאלער באפרייאונג.

ער איז דער אמת'ער פריינט פון א אידיש נאציאנאלער היים אין ארץ ישראל, און זאגט דאס אפען ארויס ביי יעדער גע־לעגענהייט.

ביי דער לעצטער גרויסער פראטעסט פארזאמלונג אין מעסי האל געגען דעם פאספילד "ווייסען פאפיר", איז דזשימי אליין געקומען צום מאס מיטינג אויסצו־דריקען זיין מיטגעפיהל מיט דעם טא־ראנטאר אידענטום און א חוץ זיין באמת אידיש פריינדליכער רעדע, האט ער באלד דעם צווייטען טאג אוועקגעשיקט זיין פריינד רעמזי מעקדאנאלד, דעם ענגלישען פרעמיער א לאנגע קייבעל, וועגען דער ארץ ישראל פראגע, אויף וועלכער מעקדא־נאלד האט גלייך געענטפערט און געמאכט גינסטיגע ערקלעהרונגען פאר אידען.

(הלואי וואלט ער זיי דורכגעפיהרט אין לעבען).

די שנעלע און פריינדליכע האנדלונג פון קאנטראלער סימפסאן אין דער צייט פון ארץ ישראל קריזיס, וועט פון די טא־ראנטאר אידען זיכער ניט פארגעסען ווע־רען און מיר האפען אז ער וועט אונז העלפען אויף ווייטער צו מאכען א "סקרעפ אף פייפער' פון פאספילד'ס שערליכען דאקומענט.

אלס אויסדרוק פון דאנקבארקייט צו דעם אמת'ן אידען פריינט, דארפען אלע טאראנטאר אידען ארבייטער און ניט ארבייטער שטימען פאר דער ווידערער־וועהלונג פון דזשיימס סימפסאן אלס קאנטראלער פאר 1931.

דוקא ווערט פיהרער פון רו־מענישע ליבעראלען

בוקארעסט, דעצ. 30.

דער עקזעקוטיווער קאמיטעט פון דער רומענישער ליבעראלער פארטיי האט אויסגעקליבען י. ג. דוקא, געוועזענער פרעמיער, צו פארנעהמען דעם פלאץ פון ווינטילא בראטיאנו, אלס פיהרער פון דער ליבעראלער פארטיי.

דוקא פארזיכערט אז ער וועט אר־בייטען בלויז פאר די בעסטע אינטערעסען פון לאנד און דעם קעניג.

קאנטראלער דזשיימס סימפסאן פאטאגראפירט צוזאמען מיט פרעמיער רעמזי מעקדאנאלד. דאס בילד איז גענומען געווארען פאר סימפסאנס הויז, ווען מעקדאנעלד האט מיט עטליכע יאר צוריק באזוכט טאראנטא.

אידישע נייעס פון יענער זייט ים

אידישער פרויען-הענדלער פאראורטיילט אויף זעקס יאהר טורמע

פון ווארשע מעלדעט מען:

מיט א צייט צוריק איז געקומען צו פאהרען קיין ווענגראף איינער יונה לוי־פער, וועלכער האט געשפילט די ראלע פון א גרויסען סוחר און געפרובט מכלומרשט דארט צו מאכען געשעפטען. גלייכצייטיג האט דער „סוחר" זיך באקענט מיט דעם שעהנסטען מיידעל פון ווענגראוו, דער 19-יעהריגער פייגע שלעזינגער, אויף וועלכער ער האט זיך געלאזט קאסטען פיעל געלט. דער „סוחר" האט שנעל געוואונען דאס הארץ פון דעם מיידעל, און ביידע זענען פארשוואונדען פון שטאדט.

דער פאטער פון דעם אנטלאפענעם מיידעל האט גענומען זי זוכען, געמאלדען וועגען דעם דער פאליציי, וועלכע האט פונאנדערגעשיקט נאך די אנטלאפענע שטעק-בריעף, און אין קעניגסבערג אויפ'ן וואקזאל איז דער דייטשער פאליציי גע־לונגען ביידע צו פארהאלטען. זיי האבען געהאט פעסער, אז זיי הייסען נאטאנזאן און זענען מאן און ווייב. אויך האבען זיי געהאט באהן-בילעטען ,ביז האמבורג, און שיפס-קארטען קיין מאנטעווידעא און או־רוגוואי.

איידער די דייטשע מאכט האט ארויסגעגעבען לויפער'ן און דאס פריילין שלעזינגער דעם פוילישען געריכט, זענען זיי ביידע פאראורטיילט געווארען הורכ'ן דייטשען געריכט פאר אריבערגעהען אומ־לעגאל די גרעניץ אונטער א פאלשען נא־מען צו א האלב יאהר טורמע איטליכער, און די שטראף זענען זיי דארט אפגע־זעסען.

ערשט דערנאך איז לויפער געשטא־נען פאר'ן פוילישען געריכט אלס באשול־דיגטער אין פרויען-האנדעל.

ביי אזעלכע פאלען פארדייבען גע־וועהנליך די פרויען-הענדלער די שפורען פון זייער פארברעך, אז מ'זאל זיי ניט קאנען פארמשפט'ן. דאס מאל אבער האט דאס פריילין שלעזינגער, וועלכע האט ערשט איצט זיך איבערצייגט, אז איהר געליעבטער האט זי געוואלט פארקויפען אין א שאנדהויז, דערצעהלט, ווי לויפער איז געשטאנען אין קאנטאקט מיט פאר־שידענע פארדעכטיגע פארשוינען אין דער צייט פון זייער רייזע, און ער האט זי פארזיכערט, אז זיי פאהרען קיין מאנטע־ווידעא נאר דערפאר, ווייל ער האט ניט געקריגען די בעלגישע וויזע. קיין בעל־גיען מיט איהר האט ער ניט געוואלט פאהרען, ווייל ער האט געוואוסט, אז פריי־לין שלעזינגער האט דארט משפחה.

דאס קרייז געריכט האט דעם פרויען הענדלער לויפער פאראורטיילט אויף זעקס יאהר טורמע. דעם פאריגען פרייטאג האט דאס ווארשעווער אפעלאציע געריכט בא־שטעטיגט דעם אורטייל, און דער פרויען הענדלער לויפער וועט מוזען אפזיצען 6 יאהר אין טורמע.

איינע פון די פיל טראגעדיעס

פון אטוואצק שרייבט מען:

עטליכע אטוואצקער אידען האבען באמערקט אויף דער גאס א יונגע אידי־שע פרוי פון א יאהר 24 אין א באַ־וואוסטלאזען צושטאנד. מען האט די פרוי אריינגענומען אין א שטוב, צו איהר ארויסגערופען א דאקטאר, וועלכער האט איהר דערמינטערט. ווי דער דאקטאר האט פעסטגעשטעלט, איז זי געפאלען אין חלשות פון הונגער.

נאכ'ן קומען צו זיך האט די פרוי איבערגעגעבען די פאלגענדע געשיכטע:

זי הייסט חנה ל—ן, שטאמט פון ווארשא. אמאל האט זי געארבייט אלס העפטערין; איהר פאטער, אן אייגענטי־מער פון א געשעפט פון דאמען-קאנפעק־ציע אין ווארשע האט זי געהאלטען ווי אן אויג אין קאפ און געלענט זיי גאנצע האפנונג אויף נחת פון איהר.

מיט א צייט צוריק האט זי געוואלט התונה האבען מיט אן אינטעליגענטען יונגענמאן, א בוכהאלטער, וואס דער פא־טער האט פאר איהר אויסגעזוכט, אבער פונקט צו יענער צייט האט זי זיך בא־קענט מיט א יונגענמאן, זעהר א שעה־נעם, ווי מען זאגט מיט א „געשליפען פיסקעל", שטענדיג עלעגאנט געקליידעט, אלעמאל געהאט פולע קעשענעס מיט געלט, און — חנה האט זיך אין איהם פארליעבט.

ווען דער פאטער איז אין א צייט ארום דערפון געוואויר געווארען, האט ער זיך אנגעהויבען אין שטאדט נאכפרעגען וועגען זיין צוקונפטיגען איידעם, און ער איז געוואויר געווארען, אז יענער איז ניט קיין לייט און א גרויסער הולטאי.

זי אליין האט דערפון ביז דעמאלסט גארניט געוואוסט, אבער ווען דער פאטער האט איהר דאס געזאגט, איז שוין געוועז צו שפעט.

דער פאטער האט איהר דאן פון שטוב פאריאגט און זי איז אוועק צום געליעבטען אין דער וואוינונג.

לעצטענס האט ער איהר אבער אנ־געהויבען געבען אנצוהערען, אז זי זאל אנהויבען צו „פארדינען", און חיות זי איז שעהן, וועט עס איהר לייכט אנקו־מען.

ער האט אלע נאכט אהיים געבראכט קאלעגען, און ער האט חנה'ן אנגעהויבען צווינגען, זי זאל האנדלען מיט איהר קער־פער; אויב זי האט ניט געפאלגט, פלעגט ער זי שלאגען.

זי האט ניט געקענט ביי זיך פועל'ן און איז דעריבער פון איהם אנטלאפען אהיים; דער פאטער האט איהר אבער ניט געוואלט אריינלאזען, און זי האט זיך אנ־געהויבען ארומבלאנקען איבער די גאסען אהן א גראשען ביי דער נשמה. זי האט זיך אזוי ארומגעדרעהט ביז זי איז געפא־לען אן ערשעפטע פון הונגער.

עטליכע פערזאן זענען אוועק קיין ווארשע צום פאטער און קוים אויסגע־פועל'ט, ער זאל זיין טאכטער אריינגעה־מען צו זיך אין שטוב.

דער רעגען

(א כינעזישע ערצעהלונג)[*]

פון נאטאן דעאן

דער זוהן פון דער הימלישער אימ־פעריע — זיין נאמען זאל זיין געבענשט אינ'ם אייביגען לעבען — איז געשטא־נען ביים פענסטער פון זיין פארצעלייע־נעם פאלאץ.

דער אימפעראטאר לידא איז נאך געוועזען יונג און דעריבער אזוי מילד. לע־בענדיג אליין אין רוהם און גלאנץ, האט ער שטענדיג פון די ארימע און אומגליק־ליכע געטראכט, או זזיך אן זיי קיינמאל ניט פארגעסען.

ער איז געשטאנען ביים פענסטער און געטראכט. אין דרויסען האט דער רע־גען געגאסען. דער אומטיגער הימעל האט געוויינט, האט ביטער געוויינט, און די בוימער, די בלומען, פארכאפט פון זייער צער און אומעט האבען געגאסען מיט טרעהרען.

א גרויסער טרויער האט ארומגע־כאפט דעם זוהן פון דער הימלישער אימ־פעריע און זיין הארץ האט געליטען, ענד־ליך האט ער אויסגערופען:

— ארים און אומגליקליך איז אין אזא רעגען דער, וואס האט נעבאך קיין הוט ניט.

און אפטרעטענדיג מיט א זיפץ פון פענסטער, האט ער זיך געווענדעט צו זיין דיענער:

— עס ווילט זיך מיר וויסען, ווי־פיעל אומגליקליכע זאלען זיך געפינען אין פעקין וואס האבען נעבאך קיין הו־טען ניט.

און דער שאמבעלאן שינג העשאנג איז געפאלען אויף זיינע קניה מיט'ן קאפ געבויגען צו דער ערד, און האט אויסגע־רופען.

— אה, ליכט פון דער זון! איז פא־ראן עפעס אונמעגליכעס פאר'ן מלך פון די מלכים? נאך איידער די זון וועט אונטערגעהן וועט דאס דער מלך וויסען; אה פאטער פונ'ם אויפגעהענדען מאר־גענשטערן! אלץ וואס דו פארלאנגסט נאר וועט דערפילט ווערען.

דער זוהן פון דער הימלישער אימ־פעריע האט א ליבליכען שמייכעל געטאן און דער שאמבעלאן איז אוועק מיט איי־לענדיגע טריט צום שני למלך סאן סע סאן. ער איז געגאנגען אזוי שנעל, אז קוים וואס ער האט געכאפט דעם אטעם, און אין זיין איבערגעאיילטקייט, האט ער זיך פארגעסען צו באגריסען דעם שני למלך.

— די פרייד פון אלע וועלטען, זיין מאיעסטעט דער קעניג — האט ער אויס־גערופען אהן אטעם — איז זעהר און זעהר באזארגט. איהם קימערען די מענ־שען, וואס געהען ארום אהן הוטען איבער די גאסען פון פעקין, און נאך היינט וויל ער וויסען, ווי גרויס איז די צאהל פון אזעלכע.

— דאס זענען אויסווארפען! — האט אויסגערופען דער שני למלך — און ווידער...

ער האט גלייך געלאזט רופען דעם פרעפעקט פון שטאדט, פיהעוואַ.

— שלעכטע בשורות קומען פון קע־ניגליכען הויף! — האט דער שני למלך אויסגערופען, און דער פרעפעקט איז גע־פאלען אויף די קניה, געבויגען דעם קאפ צו דער ערד.

— אונזער פאטער, דער קעניג — האט שטרענג געזאגט דער שני למלך — האט באמערקט א געוויסע אומארדנונג אין שטאדט.

— וואס? — האט אויסגערופען דער פרעפעקט מיט פחד און ציטערניש — האט עפעס דער קעניג באמערקט אין דעם שעהנעם וואלדיגען גארטען, וואס הילט איין מיט א געדיכטען שאטען דעם פארצעלייענעם פאלאץ און פארשטעלט פאר'ן אויג די גאסען פון פעקין?

— ווירקליך, כ'ווייס אויך ניט, ווי דאס האט געקענט פאסירען — האט גע־ענטפערט דער שני למלך — אבער די אויסוואורפען באאומרוהיגען זיין מאיעס־טעט וואס זיי געהען אהן הוטען אונטער'ן רעגען. דער קעניג וויל וויסען, ווי גרויס איז די צאהל זייערע, און נאך היינט זאל דער באפעהל אויסגעפיהרט ווערען.

— ברענגט מיר איהם נאר אהער, אט דעם אלטען כלב, זשור סונג! — האט א באפעהל געגעבען דער פרעפעקט צו זיין געהילף.

און ווען זשור סונג, דער וואכמייס־טער פון שטאדט, איז דערשינען פאר איהם, א בלאסער פון שרעק און א פאר־ציטערטער, האט זיך דער פרעפעקט ארויפגעווארפען מיט א מבול פון זידלע־רייען, און קללות און געשרייען:

— דו געמיינער אויסוואורף, פאר־רעטער! וואס ווילסטו פון אונז, אז מיר זאלען אלע אומקומען דורך דיר.

— דערקלעהרט גרויסער מאנדארין די סבה פון אייער כעס — האט זיך דער וואכמייסטער געבעטען, אין דרייען געבוי־גען — ערקלעהרט מיר מאנדארין, ווייל ווי אנדערש וועל איך פארשטעהן אייער חכמה און די טיפזיניגע רייד פון אייער מויל.

— אן אלטער כלב ביזטו, א חזירים טרייבער הארפסו זיין און ניט דער וואכ־מייסטער פון דער גרעסטער שטאדט אין דער וועלט!

זיין מאיעסטעט דער קעניג האט מיט זיינע אייגענע אויגען באמערקט סמנים פון אן אומארדנונג אין שטאדט, מחנות אויסוואורפען, אהן די היטען אונטער'ן רעגען, דרעהען זיך ארום איבער די גא־סען פון פעקין און נאך היינט, איידער די זון פארגעהט, זאלסטו מיר מעלדען, ווי גרויס איז זייער צאהל.

— דיין באפעהל וועט דורכגעפיהרט ווערען, גרויסער מאנדארין — האט דער וואכמייסטער געענטפערט און זיך דריי מאל געבוקט ביז צו דער ערד.

ווי פיעל אן אויגענבליק קען דויערען אזוי שנעל זענען זיך צוזאמענגעלאפען אלע וואכמענער פון פעקין אויפ'ן דונע־רענדען באפעהל פון זייער וואכמייסטער.

— אויסוואורפען — האט זשור סאנג ארויסגעדונערט מיט צארן — א העלפט פון אייך וועל איך אויסווארגען און א צווייטע העלפט וועל איך בראטען און ברענען אויף גליהענדיגע סקאווער־דעס! אזוי שעהן דערפילט איהר אייער חוב? אזוי גוט באוואכט איהר די שטאדט? מענשען אהן היטלען געהען אונטער'ן רעגען איבער די גאסען פון פע־קין! איך באפעהל אייך, אז אין משך פון איין שטונדע צייט, זאלען ארעסטירט ווערען, די אלע וואס טראגען קיין היטען ניט.

די וואכמענער זענען אוועק אויס־פיהרען דעם באפעהל. עס האט זיך אנ־געהויבען א שרעקליכער יאגד אין די גא־סען פון פעקין.

— כאפט איהם! — האבען זיך גע־טראגען די געשרייען פון די וואכמענער, וועלכע האבען זיך געיאגט נאך די מענער אהן היטען.

מען האט זיי געשלעפט ווי די אונ־טערגעשאסענע האזען, פון די הייזער, פון אלע לעבער און באהעלטענישען און צו דער באשטימטער שעה מיט א מינוט פריהער נאך, זענען שוין אלע געלעגען איינגעפאקט אין דער שטאדט טורמע.

— ווי גרויס איז זייער צאהל? — האט געפרעגט דער וואכמייסטער, זשור סאנג.

— 20,871 — האבען געענטפערט די וואכמענער.

—הינריכטעט זיי! — האט באפוי־לען דער וואכמייסטער.

אין א האלבע שעה ארום, האט מען געזעהן אין הויף פון דער טורמע ליגען 20,871 כינעזער מיט אפגעהאקטע קעפ.

דער רעפארט, אז דער באפעהל איז דורכגעפיהרט, איז איבערגעגעבען געווא־רען פונ'ם וואכמייסטער צום פרעפעקט, פונ'ם פרעפעקט צום שני למלך, און דער שני למלך האט דאס געלאזט וויסען דעם שאמבעלאן.

די נאכט איז צוגעפאלען און דער רעגען האט אויפגעהערט. עס האט אנ־געהויבען בלאזען א מילדער ווינט צווי־שען די בוימער אין גארטען, וואס גע־פינט זיך ארום פארצעלייענעם פאלאץ. די נאסע בלעטער און בלומען האבען פון זיך ארויסגעגעבען א זיסען אראמאט, און די טראפענס רעגען אויף זיי האבען גע־בלישטשעט און געפינקעלט ווי דימענטען, אונטער די שטראהלען פון דער אונטער־געהענדער זון.

דער גאנצער גארטען ארום האט גע־לויכטען און געבלענדעט אונטער דעם גאלדענעם אפשיין פון די לעצטע זון־שטראהלען, און אלץ ארום האט געאטעמט מיט די פיינסטע און זיסטע פערפיומען. דער זוהן פון דעם הימעלשען קעניגרייך, איז זיך געשטאנען ביים פענסטער פון זיין פארצעלייענעם פאלאץ און באוואונדערט דאס באצובערנדע בילד וואס פאר איהם. נאר אזוי ווי ער איז נאך געווען יונג און דאריבער אזוי מילד, האט ער אפילו אין די מינוטען פון נענוס און פארגעניגען, זיך ניט פארגעסען אן די ארימע און אן די אומגליקליכע.

ער איז א וויילע אפגעטראטען פון פענסטער און געזאגט צו זיין שאמבע־לאן:

— געדענקסט נאך, ווי דו האסט מיר פארשפראכען אויסצוגעפינען, ווי־פיעל מענשען זענען פאראן אין פעקין, וואס געהען אהן היטען אונטער רעגען?

— דער פארלאנג פון זיין מאיעס־טעט אונזער קעניג איז דערפילט געווארען דורך זיינע געטרייע דינער — האט גע־ענטפערט דער שאמבעלאן און זיך טיף פארבויגען.

— ווי גרויס איז זייער צאהל? — פרעג איך דיך, זאג מיר דעם אמת.

— אין גאנץ פעקין געפינט זיך ניט איין כינעזער, וואס זאל ניט האבען זיין אייגענעם הוט, אין דער צייט פון א רע־גען.. איך שווער דיר, מיין קעניג, אז דאס וואס איך זאג דיר, מיין קעניג, איז דער אמת אליין. ער האט דאס ארויסגערעדט פייערליך, אויפהויבענדיג דערביי די הענט און אנבויגענדיג דעם קאפ, געבענדיג זיין שבועה.

דאס געזיכט פון יונגען גוטען קעניג האט אנגעהויבען צו לויכטען מיט א גליק־ליכער שיין און ער האט געשמייכעלט פון פרייד.

— גליקליכע שטאדט! — גליקליך לאנד! — האט ער אויסגערופען — און ווי גליקליך בין איך דערקעניג פון אזא גליקליך פאלק!

און דער שני למלך, סאן סע שאנג, דער פרעפעקט פי הע וואַ און דער וואכ־מייסטער זשור סאנג, זענען באעהרט גע־ווארען מיט'ן ארדען פון דעם גאלדענעם דראגאן, פאר זייער פאטערליכער ליבע צום פאלק.

דער „בראשית" פון דגניה

(פארזעצונג פון פיירזש 4.

נשמה-בונד. טייערע ברידער! וואס מיר האבען ניט ערווארטעט איז אויף אונז גע־קומען. א גרויסער אומגליק האט אונז גע־טראפען. איך גלויב אבער אז איהר וועט נ י ט פארלירען אייער מוטה און זיך, חלילה, צוריקציהען. אדרבא! איך האף, אז דאס געדעכעניש פון מיין זעליגען זון וועט אייך נאך מעהרער ערמוטיגען און שטארקען צו אויסקעמפען די הייליגע מלחמה, ביז מיר וועלען ענדליך פארווירק־ליכען אונזער גרויסען אידעאל, פאר וועל־כען מיין זון האט צווישען אייך געאפפערט זיין בלוט און זיין לעבען.

"געזונטגם ברידער! ניט בלויז וויל איך אייך אויסדריקען מיין דאנק פאר אייער באטייליגונג אין מיין צער, זאנדע־רען איך וויל אייך טרייסטען, ווייל מיין צער איז דאך אויך אייער צער; לאמיר זשע אלע צוזאמען האפען, אז דאס בלוט פון אונזער גרויסען קרבן — דאס בלוט פון מיין קינד און אייער ברודער, איז עלה לרצון געווען, און אז ער וועט, פיעלייכט, זיין דער לעצטער קרבן אויף דעם מזבח פון אונזער הייליגען אידע־אל".

אונטערגעשריבען זיין פאטער.

"אט דעם בריעף האט אונז אלעמען געריהרט און ערמוטיגט, און האט ביי אונז פארשטארקט אונזער גלויבען.

"עס האט לאנג ניט גענומען און צו אונז איז געקומען ה' בארסקי'ס א צווייטער זון אום צו אויספילען דאס פלאץ פון זיין ערשטען זון, משה ע"ה, וועלכער איז געפאלען א קרבן פאר אונזער אידעאל.

"האבען מיר דאמאלסט באשלאסען — ענדיגט ה' בארא אט דעם קאפיטעל אין זיין בוך, — אויב עס זענען ביי אי־דען נאך פאראן אזעלכע עלטערען, האבען מיר קיין אורזאכע צו טרויערען און פאר־צווייפלען".

אויב נאך אלעמען, וואס איך האב דא געשריבען און דערציילט, האבען מיר דערצו נאך אזא בליהענדע און שעהנע דגניה אויף דעם נאציאנאלען בארען פון אונזער לאנד, דארפען מיר, דאכט זיך, ניט טרויען און ניט פארצווייפלען אפילו איצט, בימי מעקדאנעלד און פאספיעלד.

שטימט

קינג

דער איינציגער איד

פאר

קאנטראלער

וויסענשאפטליכע רעדיאייטאר פראטעקציע

"פראדוצירט אין קענעדע"

צופריעדענקייט צוערשט

איר קענט ניט זיין אפהענגיג פונ'ם וועטער, אבער איר קענט זיין צוגעגרייט פאר יעדער עמיורדזשענסי, האבענדיג אייער רעדיאייטאר אנגעפילט מיט מייפעל ליעף אנטי-פריעז און פעריאדיש געטעסטעט מיט'ן וויסענשאפטליכען אלקא-מיטער. מייפעל ליעף אנטי-פריעז קאסט ווייניגער ווי די מערסטע אנטי-פריעז פרעפערײשאנס און איז פיעל עפעקטיוו. צוזא־מען מיט פריע אלקא-מיטער באדינונג, איז אייער רעדיאיי־טאר באשיצט געגען יעדען גראד פון פרירונג.

שטעלט זיך אפ אין אן אלקא-מיטער סטיישאן, איידער איר פארקט אייער קאר, און טעסטעט אייער מייפעל ליעף מיקסטשור — זייט זיכער און איר וועט עס ניט באדוי־ערען. געדענקט אז אלע טעסטינג-אינסטרומענטען זענען ניט קיין אלקא-מיטערס.

MAPLE LEAF ANTI-FREEZE

פארקויפט אין אלע גאראדזשעס און סערוויס סטיישאנס.

גלייך גוט פאר טראקס און באסעס.

Canadian Industrial Alcohol Co., Limited

מאנטרעאל, קארביוויל, טאראנטא, וויניפעג, וואנקואווער.